

PIEZĪME

Temats:	PIELIKUMS – ES un Ēģiptes ASOCIĀCIJAS PADOMES IETEIKUMS par ES un Ēģiptes partnerības prioritātēm 2021.–2027. gadam
---------	--

ES un Ēģiptes partnerības prioritātes 2021.–2027. gadam

I. Ievads

Šo **partnerības prioritāšu** mērķis ir risināt kopīgās problēmas, ar kurām saskaras ES un Ēģipte, veicināt kopīgas intereses, garantēt ilgtermiņa stabilitāti un ilgtspējīgu attīstību abos Vidusjūras krastos, stiprināt sadarbību un īstenot šo attiecību neizmantoto potenciālu. Tajās īpaša uzmanība tiek pievērsta sadarbības stiprināšanai, pamatojoties uz Ēģiptes "Ilgspējīgas attīstības stratēģiju – redzējumu 2030. gadam" un pārskatīto Eiropas kaimiņattiecību politiku, kas izklāstīta jaunajā ES programmā Vidusjūras reģionam¹ un tās Ekonomikas un investīciju plānā dienviņu kaimiņvalstīm², Eiropas zaļo kursu un Padomes 2021. gada 16. aprīļa secinājumiem par atjaunotu partnerību ar dienviņu kaimiņreģionu³, un Covid-19 pandēmijas negatīvās sociālekonomiskās ietekmes mazināšanai, tai skaitā zaļai, digitālai, noturīgai un iekļaujošai atveseļošanai. ES un Ēģiptes asociācijas nolīgums nosaka vispārējo satvaru sadarbībai un partnerības prioritātēm. Partnerības prioritāšu pamatā ir Ilgtspējīgas attīstības programma 2030. gadam⁴, ANO ilgtspējīgas attīstības mērķi, Parīzes klimata nolīgums un kopīga apņemšanās ievērot demokrātijas universālās vērtības, tiesiskumu un cilvēktiesības. Turklāt tās ir saskaņotas ar Eiropadomes 2020. gada 10. un 11. decembra secinājumos⁵ pausto vēlmi panākt demokrātisku, stabilāku, zaļāku un pārtikušāku dienviņu kaimiņreģionu kā stratēģisku ES prioritāti.

II. Prioritātes

Partnerības prioritātēm būtu jāveicina abos Vidusjūras krastos dzīvojošo cilvēku cerību papildīšana, jo īpaši attiecībā uz iekļaujošas un ilgtspējīgas attīstības, sociālā taisnīguma, pienācīgas kvalitātes nodarbinātības, ekonomiskās labklājības un būtiski labāku dzīves apstākļu nodrošināšanu. Šo mērķu galvenie aspekti ir iekļaujoša un uz inovāciju balstīta izaugsme, efektīva un līdzdalīga pārvaldība, kuras pamatā ir tiesiskums, cilvēktiesības un pamatbrīvības, ieskaitot sociālās un darba tiesības, pilnvērtīgu iespēju nodrošināšana sievietēm dzimumu līdztiesības panākšanai un bērnu tiesības. Minētajās prioritātēs ir ņemta vērā arī ES un Ēģiptes kā starptautisku dalībnieku nozīme, un to mērķis ir palielināt ES un Ēģiptes divpusējo sadarbību un reģionālo un

¹ JOIN(2021) 2 final.

² SWD(2021) 23 final.

³ https://ec.europa.eu/neighbourhood-enlargement/news_corner/news/new-agenda-mediterranean-council-approves-conclusions-renewed-partnership-southern_en.

⁴ [ANO Rezolūcija Nr. 70/1 Transforming our world: the 2030 Agenda for Sustainable Development.](#)

⁵ <https://www.consilium.europa.eu/media/47296/1011-12-20-euco-conclusions-en.pdf>

starptautisko sadarbību. Labāka savienojamība starp ES un Ēģipti, īpašu uzmanību pievēršot viedajai mobilitātei, automatizētai un elektroniskai mobilitātei, digitalizācijai un zaļajai ekonomikai, būs svarīgi instrumenti, kas šajā kontekstā piedāvā jaunas sadarbības iespējas. Jaunās programmas Vidusjūras reģionam Ekonomikas un investīciju plāna pamatiniciatīvu īstenošana, tostarp izmantojot Eiropas komandas iniciatīvas, palīdzēs īstenot partnerības prioritātes. Tās ir ES sadarbības ar Ēģipti svarīgs elements un palīdz aizsargāt mūsu kopīgās intereses un preces Vidusjūras reģionā.

Covid-19 pandēmija ir radījusi problēmas valstu veselības aprūpes sistēmām un nopietni ietekmējusi ekonomiku un sabiedrību. ES un Ēģipte cieši sadarbosies attiecībā uz ilgtermiņa sociālekonomisko atveseļošanu un ilgtspējīgu attīstību. Abu pušu mērķis ir maksimāli palielināt ieguvumus ekonomikas atveseļošanai pēc Covid-19 un mazināt iespējamās sekas.

Partnerības pamatā būs šādas galvenās prioritātes.

1. Ilgtspējīga, moderna ekonomika un sociālā attīstība Ēģiptē

ES un Ēģipte kā galvenie partneri sadarbosies, lai veicinātu sociālekonomisko mērķu sasniegšanu, kas noteikti Ēģiptes "Ilgtspējīgas attīstības stratēģijā – redzējumā 2030", un īpaša uzmanība tiks pievērsta ilgtspējīgas attīstības vajadzībām.

a) Noturības stiprināšana, labklājības veidošana un pārejas uz digitālo un zaļo ekonomiku atbalstīšana

Ēģipte apņemas sasniegt ilgtermiņa sociālekonomisko ilgtspēju, cita starpā radot labvēlīgāku vidi **iekļaujošai izaugsmei un pienācīgu un produktīvu darbvietu radīšanai**, it īpaši jauniešiem un sievietēm, tostarp veicinot neoficiālā ekonomikas sektora iekļaušanu oficiālajā ekonomikā. Ilgtermiņa ekonomiskās ilgtspējas sasniegšanas nolūkā tiks veikti arī pasākumi, kas var radīt lielāku fiskālo telpu, lai labāk īstenotu tās ilgtspējīgas attīstības stratēģiju, veicinātu subsīdiu un nodokļu reformu, stiprinātu **privātā sektora** nozīmi un **uzlabotu uzņēmējdarbības vidi** nolūkā piesaistīt vairāk ārvalstu tiešo investīciju, tostarp īstenojot atvērtāku un ilgtspējīgāku tirdzniecības politiku, atbalstītu tādas galvenos infrastruktūras projektus kā efektīvas, uzticamas un ilgtspējīgas transporta sistēmas izveide. Ņemot vērā to, cik svarīga ilgtspējīgai un iekļaujošai izaugsmei ir mazo un vidējo uzņēmumu (MVU) attīstība, šim sektoram arī turpmāk būs liela nozīme ES sadarbībā ar Ēģipti. Turklāt ES atbalstīs Ēģiptes centienus īstenot **valsts pārvaldes reformu un labu pārvaldību**, tostarp veicinot augstas kvalitātes statistiku un ņemot vērā digitālo revolūciju un saistītos jaunus uzņēmējdarbības un sabiedrības modeļus.

ES arī turpmāk būs svarīga loma uzņēmējdarbības vides un ilgtspējīgas ekonomikas izaugsmes atbalstīšanā, piemēram, ar konkrētām pamatiniciatīvām tādās prioritārās nozarēs kā ilgtspējīgu transporta veidu un sabiedriskā transporta infrastruktūras attīstība un atbalsts Ēģiptes pārejai uz elektromobilitāti. Atbilstīgi tam, kā Ēģipte īstēnos savu Ilgtspējīgas attīstības stratēģiju 2030. gadam, ES paplašinās atbalstu Ēģiptes pārejai uz zaļo ekonomiku, kas ietver lauksaimniecības un ūdens nozares ilgtspējīgu attīstību. Šajā sakarā ES atbalstīs arī digitālās infrastruktūras uzlabošanu un jo īpaši vispārēju piekļuvi uzlabotiem, cenas ziņā pieejamiem un drošiem tīkliem, kā arī informētības palielināšanu un informācijas un zināšanu apmaiņu par kibberdraudiem.

Atzīstot pētniecības un inovācijas nozīmi sabiedrības attīstībā, ES un Ēģipte turpinās sadarbību starp nozarēm pētniecības un inovācijas jomā un sekmēt digitālās tehnoloģijas, ieskaitot mākslīgo intelektu un kibberdrošību, un vienlaikus aizsargās tiesības uz privātumu. Šajā sakarā Ēģipte un ES uzsvēra savu ieinteresētību pastiprināt sadarbību vairākās būtiskās ar pētniecību un augstāko izglītību saistītās darbībās, tostarp saskaņā ar pamatprogrammu "Apvārsnis Eiropa", "*Erasmus+*" un *PRIMA* un Savienības Vidusjūrai Pētniecības un inovācijas reģionālajā platformā.

Ņemot vērā Ēģiptes nenovērtējamo un daudzveidīgo mantojumu un kultūras un tūrisma nozares būtisko ieguldījumu valsts ekonomikas attīstībā, iekšzemes kopproduktā (IKP), nodarbinātībā, ārvalstu valūtas rezervēs un sabiedrībā kopumā, īpašs uzsvars tiks likts uz **saikni starp kultūru, kultūras mantojuma saglabāšanu un ekonomikas attīstību**. ES un Ēģipte sadarbosies, cita starpā lai apzinātu veidus, kā aizsargāt un saglabāt gan materiālo, gan nemateriālo kultūras mantojumu, un ierosinās attiecīgas kopīgas sadarbības darbības šajā jomā. Lai novērstu Covid-19 pandēmijas negatīvo ietekmi uz tūrisma nozari Ēģiptē, ES un Ēģipte sadarbosies ar mērķi uzlabot iespējas šajā jomā.

b) Tirdzniecība un investīcijas

ES un Ēģipte ir svarīgi **tirdzniecības partneri**. Abas puses kopīgi apzinās piemērotas pieejas divpusējo tirdzniecības un investīciju attiecību uzlabošanai, konkurētspējas palielināšanai un preču un pakalpojumu pieejamības attiecīgajiem tirgiem nodrošināšanai saskaņā ar Pasaules Tirdzniecības organizācijas (PTO) noteikumiem un ES un Ēģiptes asociācijas nolīgumu un Ēģiptes turpmāku integrāciju reģionālās un globālās vērtības ķēdēs.

ES un Ēģipte cieši sadarbosies ar mērķi sniegt kopīgus praktiskus priekšlikumus, lai palīdzētu Ēģiptei palielināt tās konkurētspēju un tirgus pārredzamību, **stiprināt esošās tirdzniecības un investīciju attiecības** un nodrošināt, ka tiek pilnībā ievēroti ES un Ēģiptes asociācijas nolīguma

tirdzniecības un konkurences noteikumi un ka nolīgums tiek īstenots tā, ka ir iespējams pilnībā izmantot tā potenciālu. Lai labāk aizsargātu patērētāju veselību un drošību, ES atbalstīs ilgtspējīgu pārtikas sistēmu pārveidi, kā arī efektīvas patērētāju drošības sistēmas izstrādi, ņemot vērā PTO noteikumus, starptautiski saskaņotus sanitāros un fitosanitāros standartus un attiecīgos ES noteikumus un principus. Abas puses cieši sadarbosies, lai piesaistītu un palielinātu Eiropas investīcijas, jo īpaši nodrošinot investīcijām labvēlīgu vidi, un apsvērs tādas iespējas kā Suecas kanāla ekonomiskā zona, atvērtāka un ilgtspējīgāka tirdzniecības politika un tiesiskā regulējuma uzlabošana.

ES atbalstīs Ēģiptes politiku attiecībā uz e-komercijas, digitālās tirdzniecības, konkurences regulējuma veicināšanu un tās investīciju potenciāla palielināšanu, uzlabojot uzņēmējdarbības vidi, un Ēģiptes Zaļās informācijas un sakaru tehnoloģiju (IKT) stratēģijas izstrādi.

c) Sociālā attīstība un sociālais taisnīgums

ES atbalsta Ēģiptes centienus veicināt un reformēt sociālo attīstību un sociālo taisnīgumu, un jēgpilnu, iekļaujošu sociālo dialogu, un risināt ar strauju iedzīvotāju skaita pieaugumu saistītās sociālās un demogrāfiskās problēmas, kas ietver ūdens trūkumu un neaizsargātību attiecībā uz nodrošinātību ar pārtiku. Tas cita starpā panākams, stiprinot valsts cilvēkresursus, it īpaši jauniešus, sievietes un bērnus. Izmantojot visaptverošus sociālās **drošības tīklus un mērķtiecīgas sociālās aizsardzības programmas, kas saskaņotas ar iniciatīvas "Cilvēka cienīga dzīve" (*Haya Karima*) un programmu *Takaful un Karama* mērķiem**, ES atbalstīs Ēģiptes centienus veicināt **neaizsargātu personu** ekonomisko un sociālo **aizsardzību** Ēģiptē, it īpaši to personu ekonomisko un sociālo aizsardzību, kuras ir pakļautas ekonomikas reformu iespējamai negatīvai ietekmei un tādu ārēju satricinājumu sekām kā Covid-19 pandēmija. Īpaša uzmanība tiks pievērsta tam, lai sekmētu pilnvērtīgu iespēju nodrošināšanu sievietēm, un sieviešu un meiteņu lomai sabiedrībā un ekonomikā, kā atspoguļots Valsts stratēģijā sieviešu iespēju veicināšanai līdz 2030. gadam. Turklāt ES un Ēģipte turpinās veicināt **lauku apvidu un pilsētu iekļaujošu sociālekonomisko attīstību**, kā arī uzlabot pamatpakalpojumu sniegšanu, atbalstīt modernu kvalitatīvu **izglītību**, arī ar mērķi nodrošināt saikni ar darba tirgus prasībām, uzlabot digitālās prasmes un iedzīvotāju rakstpratību, tehnisko un profesionālo apmācību un **veselības aprūpes sistēmas**.

ES un Ēģipte sadarbosies veselības aprūpes nozarē, lai samazinātu Covid-19 radīto spiedienu uz veselības aprūpes pakalpojumiem un vakcīnām, arī lai atbalstītu Ēģiptes centienus kļūt par reģionālu centru attiecībā uz ražošanu un eksportu uz Āfriku un Tuvajiem Austrumiem. ES dalīsies pieredzē, kā izveidot visaptverošu veselības apdrošināšanu un labāku veselības aprūpi.

d) Enerģētika, vide un klimatrīcība

ES un Ēģipte sadarbosies, lai **dažādotu enerģijas avotus un īstenotu pāreju uz ekonomiku ar zemu emisiju līmeni**, īpašu uzmanību pievēršot **atjaunīgajiem enerģijas avotiem, energoefektivitātes** darbībām un pakāpeniskai pārejai uz mazoglekļa un ilgtspējīgiem transporta veidiem uz sauszemes, jūras kuģniecībā un civilajā aviācijā. Pēc Ēģiptes valdības pieprasījuma ES atbalstīs tās centienus atjaunināt savu integrēto enerģētikas stratēģiju, kas ir vērsta uz valsts ilgtspējīgas attīstības prasību izpildi un siltumnīcefekta gāzu emisiju samazināšanu. ES un Ēģiptes **enerģētikas un klimata dialoga stiprināšana** palīdzēs noteikt galvenās sadarbības jomas. Tas varētu ietvert atbalstu Ēģiptes centieniem kļūt par reģiona enerģētikas centru, kas koncentrējas uz atjaunīgo enerģiju, Vidusjūras austrumdaļas gāzes forumā notiekošo sadarbību un savstarpēji izdevīgu enerģētikas projektu, tai skaitā starpsavienojumu projektu starp Ēģipti un ES, īstenošanu.

ES un Ēģipte arī sadarbosies, lai veiktu kopīgu pētniecību, dalītos pieredzē un paraugpraksē, nodotu tehnoloģijas un veicinātu apakšreģionālu (Vidusjūras reģiona) sadarbību, pienācīgi rūpējoties par Vidusjūras ekosistēmu saglabāšanu.

ES un Ēģipte pastiprinās sadarbību ar mērķi veicināt ekotūrisma koncepciju, ieskaitot bioloģiskās daudzveidības aizsardzību Ēģiptē un Vidusjūrā, jo īpaši dabas rezervātu apsaimniekošanā un degradēto dabas resursu atjaunošanā.

ES un Ēģipte sadarbosies ar **klimatu un vidi saistītu darbību** veicināšanā, lai **panāktu ilgtspējīgu attīstību** saskaņā ar savām saistībām, kas izriet no *UNFCCC*, Parīzes nolīguma un Glāzgovas lēmumiem klimata jomā. ES, piemēram, ar klimatfinansējumu, atbalstīs Ēģiptes **nacionāli noteiktā devuma** īstenošanu klimata pārmaiņu seku mazināšanas un pielāgošanās jomā. Turklāt ES un Ēģipte sadarbosies, lai sasniegtu mērķus, kas citstarp noteikti Ilgtspējīgas attīstības programmā 2030. gadam un Sendai ietvarprogrammā katastrofu riska mazināšanai.

ES atbalstīs Ēģiptes centienus veicināt zaļo pārkārtošanos, radīt zaļo izaugsmi un zaļās darbvietas, optimizēt savu energoresursu potenciālu un izmantošanu, vēl vairāk dažādot savu energoresursu struktūru, izmantojot atjaunīgo enerģiju un energoefektivitāti, stiprināt pārvaldību un noteikt videi draudzīgus attīstības ceļus.

ES atbalstīs Ēģipti ilgtspējīga finansējuma, kas ietver zaļās obligācijas, veicināšanā, vides ilgtspējas standartu pieņemšanā tās iekšzemes investīciju portfeli, kā arī tās ražošanas un eksportēšanas spēju uzlabošanā attiecībā uz atjaunīgo enerģiju elektrības un jo īpaši atjaunīgā ūdeņraža veidā.

Ņemot vērā apdraudējumu, ko rada ūdens trūkums valsts un reģionālā līmenī, ES atbalstīs Ēģipti **ūdens resursu apsaimniekošanā**, kā arī citās kopīgu interešu jomās, piemēram, **biodaudzveidības saglabāšanā, sanitārijā, cieto atkritumu apsaimniekošanā**, ieskaitot rūpniecisku piesārņotāju mazināšanu, ķīmisko vielu un apdraudējumu atkritumu apsaimniekošanu, kā arī cīņu pret pārtuksnešošanu un pret zemes degradāciju. Ēģipte un ES arī pēta iespējas, ko sadarbībai klimata, vides un zilās ekonomikas jomā paredz Savienība Vidusjūrai.

ES un Ēģipte stiprinās sadarbību nolūkā panākt pāreju uz ilgtspējīgām pārtikas sistēmām, kas ietver ilgtspējīgu lauksaimniecības un zvejniecības pārvaldību, kā arī dabisko ražošanas faktoru saglabāšanu, lai stiprinātu pārtikas nodrošinājumu.

2. Ārpolitikas partneri

a) Kopējo kaimiņreģionu un citu reģionu stabilizācija

Konflikti un krīzes Vidusjūras reģionā ir viens no galvenajiem šķēršļiem politiskajai stabilitātei un ilgtspējīgai attīstībai. Tāpēc mūsu iedzīvotāju aizsardzības un uzplaukumu veicināšanas nolūkā ārkārtīgi nozīmīgas prioritātes ir ES un Ēģiptes kopīgie centieni novērst un atrisināt konfliktus, mazināt konfliktu sekas un novērst to pamatcēloņus. ES un Ēģiptes partnerība ir svarīga Vidusjūras reģiona, Tuvo Austrumu un Āfrikas stabilitātei un labklājībai, un ES un Ēģiptes sadarbības mērķis arī turpmāk būs palīdzēt risināt konfliktus, veidot mieru, padziļināt reģionālo ekonomisko integrāciju un risināt politiskas un ekonomiskas problēmas šajos reģionos.

Ņemot vērā partnerības stratēģisko ievirzi, ES un Ēģipte ir apņēmušās stiprināt sadarbību ārpolitikas jautājumos divpusējā, reģionālā un starptautiskā līmenī, jo īpaši ANO un daudzpusējos forumos, ieskaitot Savienību Vidusjūrai, kā arī ar Arābu valstu līgu (AVL) un Āfrikas Savienību, kuras dalībniece ir Ēģipte. ES un Ēģipte ir apņēmušās sadarboties arī ikgadējās ES un dienvīdu kaimiņreģionu ministru sanāsmēs, kā ierosināts Padomes secinājumos par atjaunotu partnerību ar dienvīdu kaimiņreģionu – jaunajā programmā Vidusjūras reģionam. Prioritātes ietver atjaunotus centienus atbalstīt izraēliešus un palestīniešus, lai panāktu izlīgumu Tuvo Austrumu miera procesā (TAMP), balstoties uz ES un Ēģiptes būtisko lomu šajā kontekstā. Vidusjūras austrumdaļā Ēģipte un ES, kā arī tās dalībvalstis cita starpā uzlabos reģionālo sadarbību saskaņā ar starptautiskajām tiesībām, ieskaitot Apvienoto Nāciju Organizācijas Jūras tiesību konvenciju (*UNCLOS*). Ēģipte un

ES kopīgi strādās pie attiecīgo Drošības padomes rezolūciju īstenošanas, it īpaši attiecībā uz TAMP, Lībiju un Sīriju. Turklāt Ēģiptē atrodas Āfrikas Savienības Pēckonflikta rekonstrukcijas un attīstības centrs un Arābu valstu līgas, ar kuru ES turpinās padziļināt un paplašināt sadarbību, galvenā mītne. ES un Ēģipte centīsies arī panākt plašāku sadarbību daudzpusējā līmenī un attiecībā uz galvenajām reģionālajām un starptautiskajām problēmām, kuras ietekmē abas puses, ieskaitot klimatrīcību.

Ņemot vērā Ēģiptes būtisko lomu globālajā attīstībā un tās turpmākos centienus šajā jomā, viens no ES un Ēģiptes sadarbības mērķiem būs paplašināt ES un Ēģiptes partnerību plašākā reģionā, arī Āfrikā, savstarpēji interesējošās jomās un ar tādām iniciatīvām kā Asuānas forums ilgtspējīgam mieram un attīstībai. Lai aizsargātu Ēģiptes ūdens drošību, veicinātu mieru un stabilitāti plašākā reģionā, viena no galvenajām ES un Ēģiptes prioritātēm ir pēc iespējas drīzāk panākt starptautisku nolīgumu par Etiopijas dambja jautājumu saskaņā ar 2015. gada Deklarāciju par principiem un starptautiskajām tiesībām. Starptautisks nolīgums, kura pamatā ir sarunu ceļā panākta vienošanās, palīdzēs šo strīdu pārvērst iespējā piesaistīt ārvalstu investīcijas un palielināt stabilitāti reģiona valstīm un miljoniem cilvēku. ES ir gatava sadarbībā ar starptautiskajiem partneriem, tostarp ES, atbalstīt Āfrikas Savienības vadīto procesu, un, ja tas ir lietderīgi visām pusēm un tās to vēlas, uzņemties aktīvāku lomu un dalīties pieredzē par kopīgu ūdens resursu apsaimniekošanu atbilstoši starptautiskajām tiesībām. Turklāt ES un Ēģipte atbalsta priekšlikumus attīstīt starpreģionālo sadarbību, ieskaitot trīspusēju sadarbību Āfrikā.

b) Sadarbība krīžu pārvarēšanā un reaģēšanā uz tām

ES un Ēģipte stiprinās sadarbību un konsultācijas, kā arī pieredzes apmaiņu krīžu pārvarēšanas un novēršanas jomā gan divpusējā, gan reģionālā līmenī, cita starpā ar Kairas Starptautiskā konfliktu risināšanas, miera uzturēšanas un miera veidošanas centra (CCCPA) starpniecību, lai, piemēram, ar iniciatīvas COVAX palīdzību, risinātu sarežģītās problēmas, kas apdraud mieru, stabilitāti un attīstību un ko rada kopīgajos kaimiņreģionos un citviet notiekošie konflikti, klimata pārmaiņas, dabas katastrofas un epidēmijas. Tiks pastiprināts darbs pie klimatnoturības un pielāgošanās klimata pārmaiņām, tostarp investējot preventīvos pasākumos un pastiprinot sadarbību civilās aizsardzības un katastrofu riska pārvaldības jomā.

3. Stabilitātes stiprināšana

ES un Ēģiptei ir kopīgs mērķis panākt stabilitāti savā sabiedrībā un plašākā reģionā. Cilvēktiesības, proti, starptautiskajās cilvēktiesībās un Līgumā par Eiropas Savienību noteiktās pilsoniskās, politiskās, ekonomiskās, sociālās, darba un kultūras tiesības, un Ēģiptes konstitūcijā ietvertie demokrātijas principi, ir būtiski abu pušu stabilitātei, un tie ir kopīga vērtība un modernas demokrātiskas valsts stūrakmens. Ēģipte un ES atkārtoti apliecina savu apņemšanos vēl vairāk veicināt demokrātiju, pamatbrīvības un cilvēktiesības, dzimumu līdztiesību un vienlīdzīgas iespējas kā visu savu pilsoņu konstitucionālās tiesības saskaņā ar savām starptautiskajām saistībām kā pamatu ilgtermiņa stabilitātei un drošībai. Ēģipte ir spērusi svarīgus soļus, proti, tā 2021. gadā atcēla ārkārtas stāvokli un izdeva Ēģiptes valsts cilvēktiesību stratēģiju (2021.–2026. gadam). Minētajā valsts stratēģijā, kura ir vērsta uz četrām prioritārajām jomām, atkārtoti ir apstiprināts Ēģiptes valsts mērķis īstenot visas pilsoniskās, politiskās, ekonomiskās, sociālās un kultūras tiesības, lai valstī panāktu stabilitāti, progresu un ilgtspējīgu attīstību. Šajā sakarā ES sniegs atbalstu Ēģiptei šo tiesību un mērķu īstenošanā.

a) Laba pārvaldība un moderna demokrātiska valsts

Ēģipte un ES atkārtoti apliecina apņemšanos nodrošināt pārskatatbildību, tiesiskumu, cilvēktiesību un pamatbrīvību pilnīgu ievērošanu un apmierināt iedzīvotāju vajadzības. Šīs saistības būs ceļvedis attiecībā uz ES turpmāko atbalstu Ēģiptes centieniem **uzlabot valsts iestāžu spējas** veikt efektīvu **publiskā sektora reformu** un tādējādi uzlabot **tiesībaizsardzības iestāžu spējas nodrošināt drošību visiem**. Saskaņā ar starptautiskajām tiesībām un paraugpraksi ES un Ēģipte stiprinās sadarbību **tieslietu nozares modernizācijā** un spēju veidošanā, it īpaši moderno tehnoloģiju pielietošanā, korupcijas, krāpšanas, nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas apkarošanā un noziegumu rezultātā iegūtu līdzekļu atgūšanā. ES un Ēģipte arī apsvērs iespēju attīstīt tiesu iestāžu sadarbību krimināllietās un civillietās un risināt sarunas par sadarbības nolīgumiem starp Ēģiptes un ES tiesībaizsardzības iestādēm. Turklāt ES un Ēģipte sadarbosies ar mērķi nodrošināt persondatu augsta līmeņa aizsardzību atbilstīgi starptautiskajiem datu aizsardzības standartiem.

ES un Ēģiptes parlamentārā sadarbība, piemēram, strukturizēta viedokļu apmaiņa starp parlamentārajām komitejām un grupām, stiprinās koordināciju un veicinās savstarpējo sapratni. ES atbalstīs arī Ēģiptes centienus plānot un sniegt sabiedriskos pakalpojumus visos līmeņos, kā arī turpināt nodrošināt ekonomisko, sociālo un politisko iespēju līdztiesību un veicināt visu cilvēku sociālo integrāciju.

b) Drošība un terorisma apkarošana

Drošība ir kopīgs mērķis. **Terorisms** un vardarbīgs ekstrēmisms, kas veicina terorismu, apdraud valstu sociālās struktūras abos Vidusjūras krastos. Tie nopietni apdraud iedzīvotāju drošību un labklājību. Šo draudu apkarošana ir ES un Ēģiptes kopīgs mērķis, un tās var sadarboties, izmantojot visaptverošu pieeju. Tādējādi tiktu novērsti terorisma pamatcēloņi, vienlaikus pilnībā ievērojot cilvēktiesības un pamatbrīvības, nolūkā sekmīgi **apkarot un novērst radikalizāciju** un veicināt sociālekonomisko attīstību. ES un Ēģipte ir vienisprātis, ka ir jāsadarbojas ar mērķi atbalstīt starpreliģiju dialogu, lai konsolidētu cilvēku brālības principus, uzlabotu kopīgos miera kultūras pamatus un vienlaikus atteiktos no vardarbības starp cilvēkiem, veicinātu reliģisko iecietību un aizsargātu reliģijas vai ticības brīvību. ES un Ēģipte joprojām ir apņēmušās sadarboties cīņā pret ekstrēmismu un jebkāda veida diskrimināciju, ieskaitot islamofobiju, rasismu un ksenofobiju.

ES un Ēģipte uzlabos operatīvo sadarbību jomās, kas saistītas ar drošību un terorisma apkarošanu, ieskaitot aviācijas drošību un aizsardzības drošību, kā arī spēju novērst un apkarot starptautisko organizēto noziedzību, piemēram, migrantu kontrabandu, cilvēku tirdzniecību, ieskaitot bērnu tirdzniecību, kultūras priekšmetu nelikumīgu tirdzniecību un nelikumīgi tirgotu kultūras priekšmetu restitūciju saskaņā ar starptautiskajām tiesībām, nelikumīgu narkotiku tirdzniecību, terorisma finansēšanu un nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizāciju.

Abas puses vienojas nostiprināt savu sadarbību, īstenojot ANO Rīcības programmu, ar ko apkaro nelikumīgu tirdzniecību ar kājnieku ieročiem un vieglajiem ieročiem, tostarp izmantojot pieredzes apmaiņu, mācības un citus spēju veidošanas pasākumus.

c) Migrācija un mobilitāte

ES un Ēģipte uzsver, cik svarīgi ir turpināt sadarboties, lai kopīgi efektīvi un iedarbīgi risinātu neatbilstīgas migrācijas radītās problēmas, kā arī pievērstos visiem pārējiem migrācijas un mobilitātes aspektiem, ieskaitot **likumīgu migrāciju**, saskaņā ar ES un dalībvalstu kompetenci, īstenojot visaptverošas, pielāgotas un savstarpēji izdevīgas partnerības un ievērojot Valletas samita politisko deklarāciju un kopīgo Valletas rīcības plānu, kā arī ņemot vērā Eiropas Komisijas paziņojumu par jauno Migrācijas un patvēruma paktu ⁶.

ES turpinās atbalstīt Ēģiptes valdības centienus stiprināt savu **migrācijas un patvēruma pārvaldības** sistēmu un savlaicīgi mobilizēt finansējumu saskaņā ar attiecīgajiem instrumentiem. ES atzinīgi vērtē Ēģiptes pozitīvos rezultātus neatbilstīgas migrācijas plūsmu pārvaldīšanā un, balstoties uz tiem, turpinās atbalstīt Ēģiptes centienus novērst un apkarot neatbilstīgu migrāciju,

⁶ COM(2020) 609 final.

stiprināt robežu pārvaldību, kā arī apkarot cilvēku tirdzniecību un kontrabandu, tostarp identificēt cilvēku tirdzniecībā cietušās personas un sniegt viņām palīdzību.

ES un Ēģipte ir apņēmušās aizsargāt migrantu, patvēruma meklētāju un bēgļu tiesības, pilnībā ievērojot cilvēktiesības un bēgļu tiesības. ES centīsies atbalstīt un stiprināt Ēģiptes spēju aizsargāt šīs tiesības, nodrošināt aizsardzību saskaņā ar starptautiskajiem standartiem un pamatpakalpojumu, piemēram, veselības aprūpes un izglītības, pieejamību, arī bēgļiem, migrantiem un patvēruma meklētājiem. ES centīsies uzlabot sadarbību ar Ēģipti attiecībā uz brīvprātīgu pārmitināšanu. ES un Ēģipte veicinās un atvieglos sadarbību attiecībā uz neatbilstīgo migrantu identificēšanu, atgriešanu, tai skaitā atbalstītu brīvprātīgu atgriešanu, atpakaļuzņemšanu un ilgtspējīgu reintegrāciju viņu izcelsmes valstī. ES un Ēģipte pētīs, kā tās varētu sadarboties robežu pārvaldībā.

Šāda sadarbība būs cieši saistīta ar sadarbību, kuras mērķis ir novērst un apkarot neatbilstīgas migrācijas un piespiedu pārvietošanas no trešām valstīm pamatcēloņus, it īpaši konfliktus un nestabilitāti, nepietiekamu attīstību, nabadzību un bezdarbu, un ar darbu pie tā, lai novērstu klimata pārmaiņu un sausuma negatīvo ietekmi. Tās pamatā cita starpā būs sociālekonomisko iespēju, it īpaši labāku perspektīvu jauniešiem, attīstība ar tādu darbvietu radīšanas iniciatīvu palīdzību, kas tiek īstenotas atveseļošanas pēc Covid-19 pandēmijas nolūkā.

Sakārtota, droša, regulāra un atbildīga personu **mobilitāte**, arī izglītības nolūkos, un vienlaikus notiekoša intelektuālā darbaspēka emigrācijas novēršana var palīdzēt attīstīt prasmes un zināšanas, un tādējādi varētu tikt veicināta Ēģiptes attīstība. Mobilitāte var arī veidot ilgtspējīgus tiltus starp augsti kvalificētu darbaspēku ES un Ēģiptē saskaņā ar ES un dalībvalstu kompetencēm.

III. Sadarbības principi

Veicinot cilvēka faktoru un tiešus personiskus kontaktus, tiks pastiprināta saikne un tādējādi konsolidēta partnerība starp ES un Ēģipti. Savstarpēja pārskatatbildība un atbildība pret Eiropas un Ēģiptes iedzīvotājiem ir partnerības prioritāšu būtisks aspekts.

Kopīgu interešu jautājumi būtu arī jārisina, izmantojot **spēcīgāku reģionālo un apakšreģionālo (Dienvidu–Dienvidu) sadarbību**. Šajā sakarā ES un Ēģipte apņemas sadarboties Savienībā Vidusjūrai un ar Annas Lindas Eiropas fonda starpniecību, it īpaši attiecībā uz starpkultūru dialogu.

Ir pierādījies, ka kultūru dialogs ir vērtīgs rīks savstarpējas cieņas izveidei. Būtiski būs **padziļināt dialogu** par tādiem jautājumiem kā demokrātija, cilvēktiesības, sociālekonomiskā attīstība, tirdzniecība, investīcijas un reģionālie un starptautiskie kopīgu interešu jautājumi. Dialogs arī nodrošinās līdzekļus, ar kuriem pamatot partnerību un izvērtēt tās dziļumu un sasniegumus.

Saskaņā ar Ēģiptes valdības prioritātēm visas partnerības prioritātes būs vērstas uz **jauniešiem**, kuri ir mūsu sabiedrību ilgtermiņa stabilitātes garants, un uz **sievietēm**. Viens no galvenajiem mērķiem ir nodrošināt viņiem vienlīdzīgas iespējas un juridiskus un praktiskus rīkus, lai viņi varētu uzņemties pienācīgu lomu sabiedrībā, aktīvi piedaloties ekonomikā un valsts pārvaldē. ES un Ēģipte turpinās dalīties pieredzē pret sievietēm vērstas diskriminācijas un vardarbības apkarošanā, dzimumu līdztiesības, kā arī jauniešu iekļaušanas veicināšanā un iespēju nodrošināšanā jauniešiem.

ES un Ēģipte ir vienprātis, ka **pilsoniskā sabiedrība** sniedz nozīmīgu un efektīvu ieguldījumu partnerības prioritāšu un pārredzamas līdzdalīgas pārvaldības īstenošanā modernā un demokrātiskā valstī un var atbalstīt ilgtspējīgas attīstības procesu Ēģiptē. Tās sadarbībā ar pilsonisko sabiedrību efektīvi veicinās ekonomiskās, politiskās un sociālās attīstības procesu saskaņā ar Ēģiptes konstitūciju un attiecīgajiem valsts tiesību aktiem.

IV. Secinājumi

Līdzatbildības garā ES un Ēģipte šīs partnerības prioritātes noteica kopīgi. Sakarā ar Vidusjūras reģiona programmas un Padomes secinājumu pārskatīšanu ir paredzēts, ka 2024. gadā notiks vidusposma pārskatīšana ar mērķi izvērtēt partnerības prioritāšu ietekmi un vajadzības gadījumā tās pielāgot. Asociācijas komiteja un Asociācijas padome joprojām būs galvenās struktūras, kas katru gadu veiks vispārēju novērtējumu par partnerības prioritāšu īstenošanu.